

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. De remiſſis paralytico peccatis: & de rationabili ſollicitudine circa
noſtrorum remiſſionem. Sicut non eſt habenda ſollicitudo anxia &
ſcrupuloſa de peccatis remiſſis, ita rationabilis non ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

set dilatio, jam vice altera venissemus, id est non eam difficultatem pateremur, quam modo patimur, longè res faciliùs peracta esset. Sic Judas filius Jacob ad excitandum Patrem, qui volebat concedere Beniaminum. Sic teipsum exacue cum divina Gratia; jam enim diutius dif-

fers quò vocaris ire, ad perfectum tui contemptum. *Festina, quaso te, & harenti in salo navi. cula finem magis praecide, quàm solve.* Tu Domine nostras rebelles ad te propitius compelle voluntates.

S. Hier.
ep. 103.
ad Paul.

FERIA TERTIA.
DE REMISSIS PARALYTICO PECCATIS,
ET
DE RATIONABILI SOLICITVDINE CIRCA
NOSTRORUM REMISSIONEM.

Homo, remittuntur tibi peccata tua. Luc. 5.

VERITAS PRACTICA.

Sicut non est habenda sollicitudo anxia, & scrupulosa de peccatis remissis! ita rationabilis non est deponenda.

RATIO EST, Quia procuranda semper est, cum divina Gratia, moderatio quadam animi inter nimiam timiditatem seu abjectionem, qua vergit in desperationem, & nimiam securitatem, qua nos ducit in elationem.

Sed non potest melius procurari, aut formari talis moderatio, quam si abjecta sollicitudine anxia, de peccatis remissis, retineatur rationabilis.

Ergo sicut illa est abjicienda, ita hac retinenda: In q. no tamen utrimque multi peccant.

I. PUNCTUM.

ADMIRANDUM sanè est, quòd cum Paralyticus oblatus Domino, nec illi ipsi viri qui eum offerebant aliud viderentur petere, quàm sanitatè corporis, neque ullo modo loquerentur, aut fortè etiam nec cogitarent de salute animæ, vel remittendis peccatis: è contra Christus Dom. nihil de morbo nihil de sanitate locutus, hoc unum paralytico dixit: *Homo, vel ut habet alius Evangelista, fili, remittuntur tibi peccata tua* Quia scilicet hoc primum & maximùm malum est hominis, vel semel peccasse in Deum: ex quo malo culpæ, cætera omnia quæ dicuntur pœnæ, proficiscun-

tur; quo remanente, nihil juvant bona quæ feceris: quo sublato, nihil nocent mala quæcunque patiaris. Sic S. Hieronymus, *Fortè, inquit, prius dimittis peccata ut ablatis causis morbi, sanitas restituatur, Et ut ait sanctus Augustinus, satis est paralytico esse hominem ut sit peccator: sic satis est esse peccatorem, ut de peccatis remittendis cum illo Dominus agat; Non est autem dubium quin eo tempore quo remittebat peccata, dederit ei animum poenitentem sine quo nulla sit peccatorum remissio; jam enim credebatur ille paralyticus, ut notavit S. Joannes Chrysostomus, alioquin non se permisisset submitti per lectum.*

Nunc verò, ut ad nos, atque ad institutum nostrum ista referamus, considera hoc imprimis spectare ad eos, qui viam perfectionis ingrediuntur, & per eam incedunt, quæ purgativa dicitur, ut de peccatis purgandis & remittendis maximè solliciti sint, ut ait Sapiens, de viro justo seu justitiæ & perfectionis studioso, *Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, aperiet os suum in oratione, & pro delictis suis deprecabitur. Quin & pro impijs jam confessione purgatis & remissis, ut idem expresse Sapiens: De propitiato peccato non esse sine metu, id est sine aliqua cura, & sollicitudine.*

Verùm ne sit anxia, & molesta scrupulis sollicitudo, sed religiosa & rationabilis, veritate hodiernâ commonemur, atque unâ eadèmq. ratione, *nec nimis anxiam esse habendam, nec rationa-*

tiona-

rationabilem esse deponendam, demonstratur.

Est autem ratio evidens, nec tam multā eget declaratione, quā consideratione, ut dignē expendatur. Cū sint videlicet duo quaedam extrema, in quā nobis proclive est & valde periculosum labi; nempe ex una parte, nimia timiditas seu abjectio animi; ex alia verō, nimia securitas & elatio; nihil aptius quā ut talis moderatio procuraretur inter illa duo extrema utrimque periculossima, ut ne quis nimis se abjiciat, aut se nimis efferat & præsumat.

Quis enim non videt quanta dimanent à pusillanimitate damna? Sic paucis ea dinumerat S. Bernardus: *Sicut sanctis & elatis tribulatio operatur patientiam, patientia probationem, probatio spes, spes autem non confundit: sic damnatis & reprobus tribulatio parit à contrario pusillanimitatem, pusillanimitas perturbationem, perturbatione desperationem, & illa interimit.*

Ep. 32.
Rom. 5.

Serm. 11.
in Ps. qui
habitat.

Ab elatione verō & præsumptione quā sit timendum sic idem solius. *Via Damonum præsumptio & obstinatio. Propter præsumptionē stare non potuerunt, propter obstinationem, qui cecidit nō adiciet ut resurgat. Quā per verso & everso sunt corde filii hominum, quicunque sectantur vestigia demonum, ingrediuntur demonum vias. Hæc enim tota aduersum nos spiritualium collusio nequitiarū est, ut nos seducant, ut nos inducant in vias suas, ut deducant in eis, & perducant ad delinquentium finem, qui paratus est vis. Fuge homo præsumptionem, ne gaudeat de te inimicus tuus; Nempè in his maximè vitiis gaudet, in seipso expertus quā difficile possis ab hac tanta veragine respirare.*

Deut. 5.

Isae. 1.

Prov. 4.

Nonne hæc tremenda? nonne hæc cavenda & fugienda, sicut tot es admonemur, neque ad dexteram, neque ad sinistram ire? Ac proinde, nonne nobis conquirenda & formanda est Moderatio quaedam animi, quæ nos in medio statuat, ne in alterutram partem declinemus? Tu Domine Deus iter meum dirige; *Notam fac mihi viam in qua ambulem, quia ad te levavi animam meam. Eripe me de inimicis meis Domine ad te confugi, doce me facere voluntatem tuam.*

Ps. 142.

II. PUNCTUM.

SED quantum est ex nostra parte, non potest ista moderatio formari aptius, quā si abjecta sollicitudine anxia de peccatis nostris, retineatur rationabilis.

Sic enim ab utroque simul liberamur extremo. A primo quidem quod est timiditas vel desperatio, dum nimia & anxia sollicitudo de pec-

catis rejicitur. Deinde verō ab alio quod est præsumptio, tui sumus, dum rationalis sollicitudo retinetur: sicque fit ut in media illa via fiducia-liter ambulemus, ubi pes noster non impingat, ut ait Sapiens,

Prov. 5.

Quod ut melius intelligatur, & ad praxim revocetur, advertendum est, quod sicut nimia sollicitudo, & damnosa securitas inde proveniunt, quod vel sola Dei Justitia peccatum severe punientis, vel sola Dei misericordia peccatores benignissimè recipientis, consideretur: sic rationalis sollicitudo formatur ex eo, quod iudicium seu justitiam, & simul misericordiam Dei nobis proponamus. Hi sunt duo pedes, cum pœnitente Magdalena simul osculandi, & ungenti; ut præclare & fuse S. Bernard. *Pedes, inquit, isti sunt misericordia & iudicium, quorum alterum sine altero osculari, vel temeraria securitas est, vel desperatio fugienda. Quis enim Dei misericordiam in desincuter attendens, non statim tepidioris vita quietē exoptet? cum enim recogitat universalis Domini formam servi pro servis suscipere, triginta & tribus annis operari salutem nostram in medio terra hujus, capi, ligari, lanceari, crucifigi, & hoc totum pati pro filius hominum statim deceptorii spe sibi blanditur, & alludit, gaudet observari in misericordia & miserationibus iudicii nescit, ignorat justitiam, & punienda æstimat non puniri. Fallitur qui sic osculatur misericordiam pedem, ut pedem iudicii non attendat, qui totum de misericordia pede præsumat, hoc solum ad salutem sufficere credens, quod credit.*

In Feste
S. Mariæ
Magdal.

Rursus, cum abducit os, & iudicii pedē crebrioribus osculis intertangit, succutitur carnis animæ, substantia, & utriusque hominis spiritum vehementior aura percussit. Horrendū nim est incidere in manus Dei viventis, offendere, nescire dominum, recalcitrare dominantis imperio, qui habet potestatem corpus & animam ponere in gehennā. Terribilis coris, sicut ait Apostolus, quā expectatio iudicii. Et quæ plura habet de hoc terribili iudicio; unde concludit: *Quis hæc diu cogitans non statim contremisceat, & in desperationis rotetur abyssum. Non est igitur huic pedi morosus incumbendū, ne pietatis intuitum ferocia iudicantis excludat. Virumque, igitur inungat pedem, animæ pœnitentis affectus, & nunc misericordiam amplectens, nunc iudicium deosculans, contritulari spiritus offerat holocaustum. Vile Mariam iudicii pedem fortiter attendentem, dum nobilis, & lasciva mulier conniventiū faciem non ascendit, sed extenso corpore prostravitur pedibus*

Z 3

Majest.

Al. iestatis, doloris plena, timoris impatiens, compunctionis jaculo vulnerata. Sed & misericordia pedem labii impressibus osculatur, in cuius spe, firmiter inharere vestigiis Christi Redemptoris, donec audiat, Remittuntur tibi peccata tua. Tum ostendit quomodo idem ejus exemplo præstare possimus; ex quibus S. Patris verbis, sicut appetit patet quid sit abjicere anxiam sollicitudinem, & retinere rationabilem, nempe non spectare solū iudiciū, nec solam seorsim misericordiam, sed utrumque simul sibi proponere; sic etiam evidens est, quod si à nobis id præstetur, tunc moderatio & temperamentū formabitur, quod erat exoptandum inter illa duo extrema vitiosa, de quibus cavendis dictum est. Neque enim tum eris pusillanimis & abjectus, quia sperabis in misericordia: neque elatus & arrogans, quia timebis iudiciū. O verè rationabilem sollicitudinem! O timorem omni securitate securiorem!

III. PUNCTUM.

SICUT ergo non est habenda sollicitudo nimia seu anxia & scrupulosa de peccatis remissis, & de futura salute: sic rationabilis non est deponenda, quia non minus timenda est elatio & præsumptio, quam desperatio: ac proinde sicut ne desperes, fugienda est nimia illa sollicitudo de peccatis: ita ne nimis efferas, & præsumas, retinenda est rationabilis, quæ sic sperat, ut timorem non deponat, sic timet, ut spem non abjiciat, sed utrumque simul tam firmo & inviolabili nexu conjungit, ut neutri alteri proflus præjudicet. Qui timetis Dominum, sperate in illum. Hoc clamant passim Scripturæ; sed eadem etiā nihil aliud resonant, quam quod, misericordia ejus à progenie in progenies, timentibus eum. Nolite timere, aiebat Moyses ad populum; ut enim probaret vos, venit Deus, & ut terror illius esset in vobis, & non peccaretis. Quid verò ait? Nonne sibi contradicit? nonne tecum ipse pugnat? quæ sunt illa verba nisi pugnantia, & sibi contradictoria. Nolite timere; & ut terror illius esset in vobis. Si verat eos timere, cur addit, ut terror esset in illis? Nempe distinguendus duplex timor quorum unum vetat, & alterum jubet. Vetat quippe timorem illum anxium quo Judæi timebāt mori: Jabet verò terrorem salutiferum, quo illi & nos concussi nunquam peccemus, neque de salute comparata ita certi & securi simus, ut desides facti, bona deseramus opera, vel in ipsi selati operibus non revereamur divina judicia. Non sit ergo irrationabilis timor, inquit S. Ambrosius: Etenim vera Sapientia à timore Dei

incipit, nec est Sapientia spiritalis sine timore Dei: ita timor sine Sapientia esse non debet.

Sic præclardè S. Gregorius, Gregoriæ cuidam nobili scemina, quæ optabat suorum peccatorum remissionem ipsi sancto Pontifici revelari. Rem, inquit, & difficilem, etiam & inutilem postulasti: difficilem quidem, quia indignus sum cui revelatio fieri debeat: inutilem vero, quia secura de peccatis tuis fieri non debes, nisi cum jam in die vita tua ultimo plangere eadem peccata minime valebis: quæ dies quousque veniat, semper suspecta, semper trepida metueri culpas debes, atque eas quotidianis fletibus lavare. Certè Paulus Apostolus jam ad tertium cælum ascenderat, in paradysum quoque ductus fuerat, arcana verba audiverat quæ homini loqui non liceret: & tamen adhuc trepidans dicebat, castigo corpus meum, & servituti subijcio, ne forè alius predicans ipse improbus efficiar; adhuc times, qui jam ad cælum ducitur: & jam timere non vult qui adhuc in terra conversatur! Perpende, dulcissima filia, quia mater negligentia solet esse securitas, habere ergo in hac vita non debes securitatem per quæ negligens reddaris: scriptum est enim, beatus vir qui semper est parvidus. Et rursus scriptum est, servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. In pauco ergo hujus vitæ tempore, mentem vestrâ necesse est ut tremor teneat, quatenus per securitatis gaudium sine fine postmodum exulet; Idemque in moralibus fulsissimè de Sanctis omnibus. Certitudinem, inquit, sibi in se promittere non præsumunt, sed possunt inter gaudium spei, & tentationis metum confidunt & timent, confortantur & timent; certificantur & suspecti sunt.

Hoc ipsum de se in particulari proficitur S. Bernardus in Canticis, sibi applicans quæ de Magdalcæa penitente dixerat de utroque pedis osculo, ut videas nemini unquam quantumvis sancto & probato deponendam esse rationabilem sollicitudinem, sicut nec retinendam anxiam & irrationabilem. Datum est, inquit, & mihi misero nonnunquam sedere secus pedes Domini Iesu, & modo hunc, modo illum tota devotione amplecti, in quantum me sua benignitas dignabitur admittere. At siquædo miserationis oblitus, stimulae conscientia, iudicio paulo diutius in hærerè: mox me tu incredibili ac miserabili confusione dejectus, & tenebroso circumfusis horrore, hoc solū palpitations de profundis clamabam: Quis novit potestatem iræ tuæ, & prætimore tuo iræ tuæ dinumerare? Quod se relicto, pedè misericordia plus tenere contingeret, tanta è contrario incuria, & negligentia dissolvitur,

Eccles. 2.

Luc. 1.

Exod. 20.

Ps. 118.

Epistolæ
l. 6. c. 186

2. Cor. 12.

1. Cor. 9.

Prov. 28.

V. de mor.

l. 20. c. 4.

c. 5.

Serm. 6.

*Est, ut confestim & oratio tepidior, & actio pigri-
or, & risus promptior, & sermo incautior, & om-
nis deniq; utriusq; hominis status inconstantior
appareret. Proinde magistra instructus experien-
tia, non iudiciū jam solum, aut solam misericordiā
Pf. 100. sed misericordiā & iudiciū cansabo tibi Domine.*

*Deniq; quanta sit obligatio huius sanctæ soli-
citudinis retinendæ, & in quo fundata sit, sive
Sess. 6. c. 9. præteritum, sive futurum spectes, audi Concil.
Tridentinum contra præsumentes: Sicut nemo
prius de Dei misericordia, de Christi merito, de que
Sacramentorū virtute & efficacia dubitare debet;
Sic quilibet, dum se ipsam suamq; propriā infirmi-
tatem, & indispositionē respicit, de sua gratia for-
midare & timere potest, cum nullus scire valeat
certitudine fidei, cui non potest subesse falsū se gra-*

*tiā Dei esse consecutū. Et paulo post diverso cap.
Veruntamen, qui se existimant stare, videant ne
C. 13. 6-
cadant, & cum timore ac tremore salutem suam
iusd. sess.
operentur in laboribus, in vigiliis, in elemosinis,
in orationibus, & oblationibus, in jejuniis, & ca-
stitate. Formidare enim debent scientes, quod in
spem gl'ia, & nondū in gloriā renati sunt, de pu-
gna que superest cum carne, cum mundo cum dia-
bolo, in qua victores esse non possunt, nisi cum Dei
Rom. 8.
gratia, Apostolo obtemperent dicenti, debitores sumus,
non carni ut secundum carnem vivamus; si enim
secundum carnem vixeritis, moriemini: si autē spiritu facta
carnis mortificaveritis, vivetis.*

*HEC etiam meditare, in his esto, in ista in illis;
hoc enim faciens, & teipsum salvum facies, & eos
qui te audiunt.*

FERIA QVARTA. DE COGITATIONIBVS PHARISÆORVM DETECTIS A CHRISTO DOMINO.

ET DE NOSTRIS AD VIRTUTEM PERFECTE DIRIGENDIS.

Vt quid cogitatis mala in cordibus vestris. Matth. 9.

VERITAS PRACTICA.

*Nisi, quod monet Sapiens, omni custodia ser-
ves cor tuum, non omnino servas.*

*RATIO petitur ab eodem Sapiente, cuius est hac
Prov. 4. sententia, Omni custodia serua cor tuum,
quia ex ipso vita procedit. Sic autē declaratur.
sunt.*

*NISI cor tuum serves, quantum est satis ad vitam,
qua ex ipso procedit, non omnino servas illud.*

*Sed nisi omni custodia serves, non servas quantum
est satis ad illam vitam.*

*Ergo nec omnino servas; Quod quam sit damno-
sum & cavendum, patet.*

I. PUNCTUM.

*Marsi 2.
Luc. 5. A DERANT plurimū de Scribis & Pha-
risæis, cum Christus Dominus dixit pa-
ralytico, Remittuntur tibi peccata tua;
Tum illi, ut narrent Evangelistæ, cepe-
runt cogitare dicentes, quis est hic qui loquitur
blasphemias? qui potest dimittere peccata, nisi so-
lus Deus? Vi cognovit autem Iesus cogitationes*

*eorum, respondens dixit ad illos; Quid cogitatis
in cordibus vestris, seu ut est apud S. Mattheum,
quid cogitatis mala in cordibus vestris? Verè e-
tenim mala & pessima erat eorum cogitatio,
quā Christum Dominum dicebant in corde, esse
blasphemum-quod peccata remitteret. Ut verò
se esse Deum declaret, & verè se posse peccata
dimittere, detegit cogitationes eorum, quod est
proprium solius Dei, & antequam illud profer-
rent, quod cogitabant, illos interrogat, Quid co-
gitatis? Quid cogitatis mala in cordibus vestris?
Quali diceret, Illa scio, illa video. O potentissi-
mum reprimendis nostris cogitationibus fræ-
num! Quis enim, si se videri à Christo cogita-
ret, cogitare simul vellet quæ ab eo nollet videri?
Ego, Ego sum, Ego vidi, dicit Dominus. Iov. 7.
Quamobrem hic de nostris primis cogitationi-
bus ordinandis, & ad virtutis exercitium diri-
gendis cogitemus: hoc est enim proprium vi-
tæ illuminativæ, & eorum hominum, qui pec-
catis purgati, proficere volunt in studio perfe-
ctionis.*

*Ad hoc autem plurimum confert Sapiientis
monitum, Omni custodia serva cor tuum, quia ex
ipso vita procedit; Nemo enī dubitat esse aliquā custo-*